No. 184. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag 5 Augustus.

Frankrijk.

PARIJS den 2sten Augustus.

Laatstleden Maandag heeft de Spaansche gezant *Campuzano* de Spanjaarden die zich alhier bevinden vereenigd, om van hen den eed op de nieuwe constitutie af te nemen.

— Men zegt dat een geschil 't welk tusschen de gravin *van Espano*, zuster van *Napoleon*, en de civiele lijst bestond, in dier voege is beslist geworden, dat de koning jaarlijks 100,000 fr. zal uitkeeren, waarvan een gedeelte op hare kinderen zou overgaan, wanneer de kamers zulks bekrachtigen.

— Men zegt dat de opening van den weg naar St. Germain tot in de maand September is uitgesteld.

— De meervermelde *Naundorf*, zich noemende graaf van Normandije, doet thans bij herhaling van zich spreken. Thans heeft hij weder een brief in het *Journal du Havre* doen plaatsen, waarin hij zich beklaagt over de arrestatie van zijn' vriend *Juery* en de in-beslagneming van de door hem aan dezen medegegevene papieren; voorts dat hij een korte schets van zijn leven had uitgegeven en 250 exemplaren daarvan in handen der policie van Calais gevallen waren. Al verder heeft hij aan gezegd blad de copy van een' brief, door hem aan den Oostenrijkschen aartshertog *Jan* geschreven, ter plaatsing gezonden, in welken hij de tusschenkomst van dien prins voor de erkenning zijner regten inroept.

— In de heden uit Bona ontvangene briefwisseling worden de geruchten over eene onderhandeling met *Achmet Bey* bevestigd.

— Omtrent de zaken van Spanje is heden de volgende depêche bekend gemaakt:

» Bajonne, 31 Julij.

» Don *Carlos* is te Cantavieja teruggekomen, waar men zegt dat hij ongesteld is; zijne troepen alsmede de benden van Arragon en Valencia zijn er vereenigd. *Espartero* en *Oraa* hebben zich derwaarts begeven en gaan het beleg er voor slaan.»

De *Gazette de France* deelt berigten mede, die met het bovenstaande overeenkomen, voor wat het verblijf en de zamentrekking der troepen van don *Carlos* betreft, maar stelt overigens de zaken in een geheel ander licht. » Wij hebben — zegt dit blad — tijdingen uit het koninklijk hoofdkwartier. Het leger, sterk 12 à 15000 man schijnt zich te Cantavieja te willen concentreren. Het heeft niets verloren van deszelfs uitmuntenden geest. Door den voorraad van levensmiddelen welke *Cabrera* aldaar vooraf verzameld heeft, heeft hetzelve met minder moeijelijkheden te worstelen om zich levensmiddelen te verschaffen, dan de troepen van *Espartero* en *Oraa*, die op Cantavieja trekken."

In bijzondere berigten uit Saragossa van den 27sten Julij wordt eveneens gemeld, dat de troepen van don *Carlos* met de benden karlisten van Arragon en Valencia zich rondom Cantavieja verzamelen welke plaats thans een gewigtig punt is geworden, van waar men belangrijke berigten mogt te gemoet zien.

Uit Bajonne schrijft men van den 29sten, dat de bewegingen der karlistische afdeeling onder *Zariategay* en *Elio*, sedert het gevecht van Santa Cruz del Farro (zeker dat van den 21sten) niet bekend waren. Eene bijzondere briefwisseling uit Tolosa van den 25sten, medegedeeld door den *Sentinelle* van Bajonne, zegt, dat de karlistische generaal *Guergué* met de junta van Kastilien den 20sten, door Trespadima en Oña, dezelfde rigting als welke *Zariategay* genomen had, waren ingeslagen. Hetzelfde blad meldt voorts, dat *Iturregay* in den morgen van den 29sten met zijne troepen uit St. Sebastiaan was getrokken, in de rigting van Tolosa, en dat zich een gerucht had verspreid van een gevecht tusschen de benden van *Quilez* en de afdeeling van *Nogueras*, waarbij de eerste verliezen hadden geleden. — Eindelijk komt de *Sentinelle* terug op hetgeen zij omtrent de leening van 250 millioen gezegd had, en verzekert nu dat de onderhandelingen, uithoofde van geheime bepalingen, waartegen Frankrijk was opgekomen, op het punt van de sluiting, afgebroken waren geworden.

Uit Bajonne wordt ook nog tegengesproken hetgeen herhaaldelijk door de brieven en dagbladen gemeld werd, dat namelijk in het gevecht van Chiwa, de minister van don *Carlos*, *J. Erro*, zwaar was gekwetst geworden. Deze toch kon daar niet verwond zijn geraakt, dewijl hij Navarre niet verlaten had; thans bevond hij zich met den bisschop van Leon te Azpeitia.

— De berigten uit Madrid gaan tot den 25sten. De officiele courant van dien dag, houdt eene ordonnantie van den 22sten, waarbij al de havens van Spanje voor de Sardinische vlag niet alleen gesloten worden verklaard, maar ook het diploma der consuls wordt ingetrokken, en hun de voorregten, die zij als zoodanig genoten, ontnomen worden.

Zoo men hetgeen te Madrid omtrent het hof werd verhaald, gelooven kan, verkeert de koningin in eene zeer droefgeestige gemoeds-gesteldheid, veroorzaakt zoowel door de moeijelijkheden van het bestuur, als door hare tegenwoordige levenswijs; zij zag zich als 't ware binnen de muren van het paleis opgesloten.

Men begon te Madrid besorgd te worden over de bijeenkomst der nieuwe cortes-leden, indien de wegen tegen de opening der aanstaande zitting niet veiliger dan thans waren geworden. Wat de zaak der karlisten zelve betreft, men blijft zich te Madrid vleijen, dat de jongste tegenspoeden de kans voor don *Carlos* hebben doen verloren gaan. Men zou er veel waarde aan hechten, indien in de tegenwoordige omstandigheden Frankrijk en Engeland openlijk verklaarden, dat zij don *Carlos* nimmer zouden erkennen.

— De brieven uit Lissabon, te Madrid ontvangen, luiden steeds hoogst noodlottig voor den staat van zaken in Portugal. De koningin was geheel aan het goeddunken van het ministerie onderworpen en eene soort van staatsgevangene. Het bataillon tot het arsenaal behoorende, had men met de taak der arrestatien van burgers belast, waarvan er omtrent 50 tot 60 in de laatste dagen waren in hechtenis genomen. Niemand zag men op de straten en in de openbare etablissementen. Men dacht te Lissabon dat *Saldanha* met een bataillon artillerie te Santarem stond, en *J. Nepomuceno* met het 5de regiment kavallerie te Torre; de kommandant der municipale garde; die het 5de regiment had willen terug brengen, was door de ruiters bijna neergehouwen.

— Ter beurs van heden verspreidde men, dat don *Carlos* gestorven was. Aan dit gerucht 't welk zijn oorsprong zeker in het vermelden van zijne ongesteldheid vond, sloeg echter niemand geloof. De voorstanders der karlisten verhaalden, dat een deel van het karlistisch hoofdkorps in Asturien was gedrongen. Een ander gerucht, dat evenmin veel geloof vond, hield, dat twee der gebroeders *Rothschild* naar Londen vertrokken en de derde naar Frankfort en Weenen, om de meergenoemde Spaansche leening door te zetten. De binnenl. fondsen waren iets flaauwer. De notering was heden (2 *Augustus*) te Parijs: 5 pCt. 110,35; 3 pCt. 79,10; Nap. renten 96,70; Sp. Ardoins 23¼; Passive 5¼; Rom. L. 101¼.

Duitschland.

FRANKFORT, den 31sten Julij.

De Pruissische minister van binnenlandsche zaken, *von Rochow*, heeft zich van Coblentz, waar hij zich eenige dagen opgehouden heeft, naar Ems begeven, om zijne vrouw en zijne zuster te zien, welke het ongeluk gehad hebben met eene rijtuig om te vallen en waarvan de laatste zich nog al sterk bezeerd heeft.

— In den nacht van den 27sten en 28sten is een hevige brand te Kaizeresch in het Triersche, uitgebroken, waardoor 40 woningen en eenige pakhuizen eene prooi der vlammen zijn geworden. Bij deze ramp heeft een vader van een huisgezin het leven verloren, en een ander is zwaar gewond; 250 personen zijn van alles beroofd. Gebrek aan de noodige bluschmiddelen is de oorzaak, dat de

brand niet spoedig is kunnen gestuit worden, ofschoon er overvloed van water voorhanden was.

— Uit Berlijn meldt men, dat de Prinsen *August* en *Adalbert* zich gereed maken om de reis naar Odessa aan te nemen, ten einde de groote manoeuvres der russische troepen bij te wonen.

— Een der kundigst geachte pruissische kavallerie-officieren, de kolonel *von Kaiserlingh*, heeft dezer dagen zijn ontslag genomen, en is sedert naar Spanje vertrokken om dienst bij don *Carlos* te nemen.

— Den 24sten dezer heeft de Vorst *von Metternich* Toplitz verlaten, en is naar Koningsmark vertrokken. Te gelijk hebben de vreemde diplomaten, welke te Toplitz vereenigd waren, die stad verlaten.

— De algemeene vergadering der ijzeren spoorweg-maatschappij te Mentz gevestigd, heeft den 20sten, met eene meerderheid van vier vijfden der aanwezenden, de bepalingen goedgekeurd van een vereenigingskontrakt met Frankfort en Wisbaden, tot het aanleggen eener ijzeren spoorbaan, die Frankfort met Mentz en respectivelijk met Castell, Wisbaden en Biberich op den regter-Main-oever verbindt.

— Uit Rome schrijft men van den 8sten Julij, dat men laatstelijk in het hotel door dom *Miguel* bewoond, een pakje had bezorgd met het adres *A. S. M. fedelissima don Michele, I re di Portugallo.* De brenger van dit paket had verzekerd, dat hetzelve van de staatssecretarie afkomstig was. Nadat dom *Miguel* het met verscheidene enveloppen toegemaakt pak geopend had, had hij ten laatste een bedelaarskaart of diploma, *placa di ottone* genaamd, gevonden. Men had daarbij het nommer gevoegd onder welk dom *Miguel* op de lijst der vreemdelingen die ondersteuning genieten, ingeschreven staat. De dader was niet bekend, maar zonderling genoeg was het gebeurde in een oogenblik door de geheele stad verspreid.

— Men schrijft uit Konstantinopel van 13 Julij: »De pest blijft voortdurend verwoestingen aanrigten en heeft zich ook in St. Stephano vertoond. Intusschen schijnt de Porte thans ernstig hare aandacht op deze aangelegenheid te vestigen. De Reis-Effendi heeft aan alle vreemde gezanten bij eene nota kennis gegeven dat de Porte voornemens is, voor alle uit Smirna komende schepen quarantaine-maatregelen te verordenen, en dat te dien einde aan de Dardanellen een pest-hospitaal zal opgerigt worden. Volgens deze nota zullen alle schepen, ook de stoombooten, aldaar aan een onderzoek worden onderworpen. Hoe lofwaardig nu ook de eindelijke invoering van zulke maatregelen is, zoo blijven zij toch zonder uitwerking, wanneer aan de landzijde geene dergelijke voorzorgen tot wering der besmetting genomen worden, en hierop schijnen de vreemde gezanten bij hun antwoord op de bedoelde nota, aangedrongen te hebben."

— Te Weenen waren den 26sten genoteerd: 5 pCt. Met. 105; 4 pCt. 100; Bankactien 1366.

Engeland.

LONDEN, den 2den Augustus.

Naar het zich laat aanzien zullen de thans in de graafschappen aangevangene verkiezingen over het algemeen gunstiger uitvallen voor de behoudende partij, dan die in de steden en vlekken. Een der bladen, laatstgemelde partij toegedaan, verzekert, dat bij die verkiezingen in de graafschappen, achttien erkende voorstanders van het bestuur, door lieden der tegenovergestelde partij zouden vervangen worden. De toon der whig-bladen is thans dan ook wat lager gestemd dan na den afloop der verkiezingen in de hoofdstad. In Schotland hebben de whigs intusschen bijna overal de overhand behouden. Naar de berekening van laatstgenoemde partij behoorden van de 385 parlementsleden, welker verkiezing gisteren avond hier bekend was, 211 tot de hervormingsgezinden en 174 tot de behoudende partij. In het graafschap Middlesex loopt de kandidaat der radikalen, *Hume*, groot gevaar van niet herkozen te worden; bij de stemming door het opsteken der handen, had hij de minderheid, doch de whigs vleijen zich, dat hij bij de hoofdelijke stemming op morgen de meerderheid zal bekomen. Te Tavistock heeft de bekende Dr. *Bowring* zijne herkiezing niet kunnen verwerven. Te Sunderland heeft de aldaar verkozen afgevaardigde *White*, aan de kiezers verklaard, dat hij in het parlement zou voorstellen, om in plaats van den Koning van Hanover, den hertog van *Sussex* tot troonsopvolger te benoemen.

— Eergisteren is voor een kortstondig verblijf uit 's Hage alhier aangekomen onze gezant bij het Nederlandsche hof, Sir *E Disbrowe.*

— Het heeft H. M. behaagd eene deputatie te ontvangen van den Nederlandschen en Franschen kerkenraad alhier, uit wiens naam het woord werd gevoerd door den Weleerw. heer *Gehle*, predikant bij de Nederduitsche gemeente te Londen.

— De Koningin heeft den 9den November voor den dag bepaald, waarop zij het door de stad Londen haar aangeboden feest met hare tegenwoordigheid zou vereeren.

— In alhier ontvangen brieven uit St. Sebastiaan wordt het overschot van het britsch legioen opgegeven als volgt: infanterie 939 man artillerie: 218; lanciers; 201; sapeurs en mineurs; 56; ambulance: 76. In het geheel 1542 man, officieren en soldaten zamengetrokken.

— Uit New-York heeft men met de stoomboot *Pensylvania* tijdingen tot den 8sten julij. De zaken bleven er nog steeds over het algemeen lusteloos.

— Gisteren stonden alhier de 3 pCt. gecons. 91⅞; Ned. 2½ pCt. 53⅞; Dito 5 pCt. 101 ⅝; Sp. Ardoin 22½; Portugal 26½; Braz. 84⅞.

Nederlanden.

BREDA, den 4den Augustus.

Men verneemt dat Z. M. benoemd heeft tot hoofd-commies bij het departement van finantien, voorzoo veel de afdeeling der generale thesaurie aangaat, den heer *A. van Haaften Cleiwen*, en tot commies bij gemeld departement, bij dezelfde afdeeling, de heer *L. de Graaf*.

— Te Amsterdam, is den 2den Augustus bij afwezigheid van Zijne Excellentie den baron *van Pallandt van Keppel*, minister van staat, belast met de zaken der Protestantsche kerken, de tweede algemeene kerkelijke vergadering der *Herstelde Evangelisch Luthersche Kerk* geopend, door den heer Secretaris en adviseur *Jonson*. Deze vergadering is genoegzaam op dezelfde wijs zamengesteld, als in het jaar 1836, en wordt bestuurd door dezelfde moderatoren.

— Naar de *Amsterdamsche Stads-Courant* uit echte bronnen zegt te hebben vernomen, zijn de stukken, opzigtelijk den ontworpen ijzeren spoorweg, tusschen Amsterdam en Haarlem, van verschillende daarbij betrokkene ministerien in 's Hage, bij commissarissen van de Hollandsche ijzeren spoorweg maatschappij, te Amsterdam gevestigd, ontvangen, en was deze zaak thans tot die rijpheid geverderd, dat men, krachtens die stukken, al dadelijk een begin kon maken met de onteigening der voor den spoorweg benoodigde gronden, waarna de werkzaamheden spoedig zouden aanvangen.

— Z. K. H. Prins *Albert* van Pruissen heeft dezer dagen een uitstapje naar Amsterdam gedaan [illegible].

— Dingsdag avond is er te 's Hage [illegible] geweest in het hotel van Z. Exc. den baron *Selby*, minister van Denemarken, welke partij Z. M. de Koning van Wurtemberg met Hoogstdeszelfs dochters, HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik* der Nederlanden, en prins en prinses *Albert* van Pruissen met Hoogstderzelver tegenwoordigheid vereerd hebben. Het korps diplomatique en andere aanzienlijke personen woonden deze soirée insgelijks bij.

— Te 's Hage zijn weder de volgende aanzienlijke vreemdelingen aangekomen Z. D. *Hendrik LXXIV*, Vorst van Reuss, met gevolg, logerende in *den Marechal de Turenne*; de prinses *Biron van Curland* en gevolg, uit Bonn, in het Badhuis te Scheveningen; de markies *A. de Louvois*, pair van Frankrijk en de burggraaf *de Montaigu*, uit Parijs, afgestapt in het *Heeren Logement*, en de heer *von Ladenberg*, president der regering van Trier, gelogeerd in het Badhuis.

— Van den Helder schrijft men, dat in den morgen van den 31sten, ll., door Zr. Ms. stoomboot *Curaçao*, tot buitengaats is gesleept Zr. Ms. brik *Pegasus*, kommandant kapitein luitenant *Boelma*.

Dingsdag in den namiddag heeft vorst *Leopold*, des morgens van Brussel vertrokken zijnde, de troepen in het kamp van Beverloo in oogenschouw genomen; des avonds was er een diner van 80 couverts. Uit Luik schrijft men, dat vorst *Leopold* den 14den die stad zou bezoeken en er een paar dagen verblijven.

— In Belgie hebben zich dit jaar 74 jongelieden aangemeld om tot het examen voor de plaatsing op de militaire school te worden toegelaten.

— Te Antwerpen zal eene groote maatschappij worden opgerigt, onder den titel van *Antwerpsche Handelsbank*. Het kapitaal is bepaald op 25 millioen franken, waarvoor 25,000 aktien van 1000 franken zullen worden afgegeven. Het doel der maatschappij is het escompte van handelpapier, beleeningen op koopwaren, enz.

— De belgische bladen steken den draak met den procureur des Konings te Brussel die zich door zijn bitteren haat en afkeer tegen al wat Hollandsch is, zoo ver heeft laten vervoeren, dat hij tot zelfs het gebruik van den *Haarlemmerolie*, en het zoogenaamde *maagbitter van Bonenkamp* den Brusselaars ontzegd heeft en het debiet daarvan ten strengste verboden.

— De verhooging van het Spaansch actief op de Parijsche beurs, werkt ook op de Antwerpsche terug. Op de laatste, was gisteren (3 Augustus) de notering: Belg. 101⅝; Sp. Ardoin 21⅛, ¾, ⅛; Diff. 7¼; Nap. renten 92; B. Tavolière 58; Sicil. 91⅞; Rom. L. 101⅞; Certif. te Antw. 97½; Braz. 85¼. — Wisselkoers op Amst. ⅞ pCt.; op Rott. ⅛ pCt. p.

FRANSCHE JULIJ-DAGEN.

Welke staatkundige kleur men ook moge toegedaan zijn, hetzij wij oordeelen dat aan het bestuur soms meerderen klem en vastheid moet toegekend worden, hetzij wij bij overtuiging weten, dat het noodzakelijk is de gebreken van het staatsbestuur zonder wrevel en zonder afgunst, maar ook zonder omwegen en met allen ernst in het licht te stellen, - nimmer moeten wij vergeten, dat het land onzer geboorte behoort tot die Staten, waarin de monarchie beperkt wordt door eene Grondwet, en dat de heilige naleving dier staatsregeling, zoolang als die niet met onderling goedvinden is gewijzigd en verbeterd, al ons streven zijn moet; dat die Grondwet het pleganker van onze hoop en van ons vertrouwen, en het kompas dat ten rigtsnoer strekken, moet, voor hen die aan het roer zitten, wezen en blijven moet. Voor hen, die besturen, om die naar hunne handelingen en raadgevingen in te rigten; voor ons, die bestuurd worden, ons daarnaar te voegen en steeds het regt uit te oefenen, om de daden der regering aan de staatswet te toetsen. Deze zijn der nature van constitutioneele Staten ingewevene eigenschappen. In ons land en buiten ons land, mag men dan toezien, dat de harmonie niet gestoord wordt; van daar het zoogenaamde inter-nationale regt, dat vreemde Staten zich mengen in binnenlandsche geschillen van andere Staten. Toen bij de omverwerping van den troon van *Karel X* en zijne afstammelingen, de Fransche driekleur-vaan werd opgestoken, en kort daarna door ons die vlag en het huis van *Orleans* werd erkend; handelde toen het Nederlandsch Gouvernement, evenals de Vereenigde Staten, ten rigtsnoer nemende om alle bestaande regeringen als wettig te erkennen, of meende de Regering toen, dat *Karel X*, door zijne willekeurige ordonnantien en opheffingen van het charter, zijne straf verdiend had; en dat het paste aan de waardigheid van een zijnen eed en pligt nalevenden koning, om zoodanige schennis van eed en trouw te moeten afkeuren, door de erkenning van *Lodewijk Philips*? Het is moeijelijk een zoo teeder vraagstuk in den tegenwoordigen tijd te beantwoorden, en toch verdient de vraag in bedenking genomen te worden, als wij ons gevoelen uiten moeten, wat te denken over de Julij-Feesten, en over de allengskens al minder en minder wordende vreugde-betooning bij de jaarlijksche viering dier feesten aan den dag gelegd. Daarvan moet voorzeker veel gesteld worden op rekening van den tijd, het jaarlijks wederkeeren van die plegtigheid, en het wuft karakter des Franschen volks. Letten wij eens op ons-elven, en vragen wij eens, of de verjaring van den veldslag van Waterloo, en zelfs of het jaarfeest van Nederlandsch onafhankelijkheid niet met eene meer zigtbaar wordende onverschilligheid gevierd wordt; even als of het bloed dat toen stroomde niet het onze was! Doch de Julij-feesten worden om eene andere reden met minder luister gevierd, en die reden is dat men eene verkeerde en verderfelijke verklaring aan die feest-viering heeft gegeven; en er het voorwendsel of de gelegenheid van muitzucht en moordlust van gemaakt heeft. Men heeft het herstel, door kracht van wapenen, van het geschonden evenwigt, aangezien als een vrijbrief om elke bestaande regering, die niet aan het verlangen van sommige volksberoerders voldeed, omver te willen werpen. Wij zullen niet zeggen, dat, na de zegepraal van het charter op de ordonnantien, men niet te ver gegaan is, en schuldigen en onschuldigen heeft gestraft; wij zijn er verre af, om de gevolgen van den kampstrijd te willen of te kunnen regtvaardigen; maar wij doelen alleen daarop, dat wij Nederlanders de viering der julij-feesten uit geen verkeerd oogpunt moeten beschouwen, omdat men van de overwinning misbruik heeft gemaakt; want geen volk dat de vrijheid in het hart draagt, kan dulden, dat deszelfs regten worden verbeurd verklaard, en dat het ten speelbal van enkele vleijers en verkeerde raadgevers verstrekke. Wij hebben evenwel den tijd beleefd, dat factiezucht en dweeperij een, nimmer dan in den uitersten nood aan te grijpen middel (zoals wij dit tegen *Philips II* en de gruwelijkste terging eerst aanwendden) bezigde tegen een aan wet, eed en orde trouwe, regering; men moet niet vergeten, dat de Belgische September-dagen wel tegenhangers, maar geene gelijksoortige dagen als de julij-dagen van Frankrijk zijn; de koning der Nederlanden bleef steeds aan de Grondwet en zijnen eed getrouw, en had niet, als *Karel X*, het stelsel [illegible] in plaats van het [illegible] der Grondwet gesteld.

Bijzonderheden uit het leven van WILLEM IV, Koning van Engeland.

(*Vervolg van N°. 119*).

De betrekking waarin de Hertog tot mistress *Jordan* stond, maakt een te belangrijk punt van zijn leven uit, om dezelve met stilzwijgen voorbij te gaan. Hoe men ook over dergelijke verbindtenissen moge oordeelen, nimmer moet men vergeten in aanmerking te nemen, dat bij het aangaan van een huwelijk door Prinsen van den bloede, hunne neiging zelden anders wordt geraadpleegd, dan wanneer dezelve met de staatkunde strookt. Wat inzonderheid de niet wettelijk erkende verbindtenis tusschen *Willem Hendrik* en mistress *Jordan*, eene der beminnenswaardigste vrouwen van haren tijd, betreft, moet men vooral niet uit het oog verliezen, dat er zelden meer verschoonende omstandigheden voor eene dergelijke verbindtenis bestonden. Mistress *Jordan* was eene tooneelspeelster van Iersche afkomst, en werd, hoewel zij voor het tooneel haren eigen naam voerde, algemeen voor de echtgenoot van den heer *Fond* gehouden. De aanzoeken die de Prins bij haar deed, om zijne liefde met wederliefde te beantwoorden, hadden in het eerst geene andere uitwerking bij haar, dan dat zij met meer naauwlettendheid het gedrag van den heer *Fond* naging, om zich te overtuigen dat hij het opregt met haar meende; haar onderzoek viel in het nadeel van den heer *Fond* uit, en daar zij van hem niets anders dan mannelijken steun meende te kunnen verwachten, verklaarde zij hem, liever haar lot aan dat van den Prins te willen verbinden, bij wien zij niet alleen een sterkeren en schooneren steun, maar ook gehechtheid vond. *Fond* deed formelen afstand van de regten die hij op haar had, en van dat oogenblik wijdde zij zich geheel aan de belangen en aan het geluk van den Vorst. Allen die hen op Bushy in hun huisselijk verkeer hebben gezien, omringd van eene talrijke familie, even bevallig in voorkomen als rijk in verstandelijke ontwikkeling, alle, kinderen van eene moeder, aan wie slechts de wettiging des huwelijks ontbrak om algemeen te worden geacht, die allen hadden geen woorden genoeg, om het in allen deele benijdenswaardig gezin van Bushy te beschrijven. De ouders vervulden met voorbeeldelooze naauwgezetheid en wijsheid hunne pligten, en zagen hunne pogingen op het schoonste beloond. In het jaar 1810 viel er eene scheiding voor tusschen den Hertog en Mrs. *Jordan*, nadat zij twintig jaren lang vereenigd waren geweest. Die scheiding was van hare zijde, naar het schijnt, niet voorzien en moet haar op het smartelijkst geschokt hebben. In eenen brief eenige dagen na dit voorval aan een harer vrienden geschreven, komt onder anderen voor: » In de twintig jaren die wij verbonden leefden, had er nooit de minste redenen van ongenoegen plaats, viel er nooit eenig verschil voor; ieder die met onzen huisselijken kring bekend is, - die den hertog in al zijne voortreffelijke hoedanigheden kent, die zijne huisselijke deugden bewonderd heeft, - van de liefde voor zijne kinderen getuige is geweest, - zal dan ook van zijne verbazing niet kunnen bekomen. Mangel aan geld moet de reden zijn geweest. . . . Wat moet hij in dit oogenblik niet lijden!"

De hertog werd waarschijnlijk tot dezen, hem zelven zeer ter harte gaande stap, door de voorstellingen van het koninklijke gezin genoopt, 't welk niets zoo zeer wenschte dan het afbreken eener betrekking die hetzelve belette om middelen in het werk te stellen tot verbetering van den hoogstongunstigen staat van 's Hertogen geldmiddelen. Veel wordt er gesproken van de armoede en den verlaten toestand, waarin mistress *Jordan* op het einde van hare zoo glansrijke loopbaan zoude verkeerd hebben, en menige stem verheft zich om den hertog en de kinderen door hem bij mistress *Jordan* verwekt, van een ondankbaar, onnatuurlijk gedrag jegens de ongelukkige verstootene te beschuldigen; hare eigene verklaring evenwel logenstraft die aantijgingen; zelve betuigt zij dat de hertog en hare kinderen in alle hare behoeften mildelijk hebben voorzien. Het tooneel werd spoedig na hare scheiding van den hertog voor goed door haar vaarwel gezegd. Zij begaf zich naar Frankrijk; langen tijd hield zij zich in Boulogne op, en zette zich daarna te St. Cloud neder, waar zij tot aan haren dood (1816) in stille lijdzaamheid, zonder wrok noch wrevel haar lijden en haar verloren geluk herdacht, en hare eenige opbeuring vond in eene gezette briefwisseling met hare kinderen.

Eerst acht jaren na de scheiding, op den 1sten Julij 1818 namelijk, huwde de hertog *van Clarence* met *Adelaïde Louisa Theresa Karolina Amalia*, dochter van den hertog van Saksen-Meiningen, waarvan zijne moeder, koningin *Charlotta*, hem altijd met de levendigste belangstelling gesproken, haar beminnenswaardig karakter en hare huisselijke deugden met sterke kleuren geschilderd had, en haar eene waardige gemalin voor haren zoon *Willem Hendrik* had genoemd.

In 1820 viel het regtsgeding van koningin *Karolina* van Engeland voor, welligt het verfoeijelijkste onder de hatelijke verhalen, die de Engelsche geschiedenis bevat, en waarin lage partijzucht op de onedelste denkwijze, door de schandelijkste middelen zocht te werken. De hertog *van Clarence* sprak in deze zaak de schuldigverklaring uit, zich tegenover stellende aan het grootste deel der bevolking, die luide ten voordeele van de vervolgde Vorstin sprak, wier hooge stand haar evenmin als hare voortreffelijke hoedanigheden voor eene onregtvaardige behandeling konden vrijwaren. Het is niet bekend welke de drijfveeren waren, die den hertog *van Clarence* drongen om zoo en niet anders te handelen; [illegible] mag men onderstellen, dat de invloed van *Georg IV*, [illegible] *Wales* op hem uitoefende, [illegible]

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (3 *Augustus*) werden de volgende fondsen verhandeld: Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $53\frac{1}{16}$, $52\frac{15}{16}$; dito 5 pCt. $100\frac{3}{8}$; Kansbill. *f* $22\frac{1}{16}$, Amort.-Synd. $4\frac{1}{2}$ pCt. $93\frac{7}{8}$; dito $3\frac{1}{2}$ pCt. $76\frac{1}{4}$; Handelm. $165\frac{1}{4}$, $164\frac{7}{8}$, $165\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; O.-Indie 5 pCt. $98\frac{3}{4}$, $\frac{9}{16}$; Ard. van 85 £. $21\frac{5}{8}$, $13\frac{1}{16}$, $\frac{1}{2}$; Metall. 5 pCt. $100\frac{3}{4}$; Columb. 20; Peruan. $14\frac{7}{16}$.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, zullen op Maandag den 28. Augustus 1837, ten Stadhuize aldaar, des middags ten *twaalf* ure, aan den minstdoenden, volgens in te leveren gezegelde Biljetten van Inschrijving, in het openbaar Aanbesteden:

1°. De VERLICHTING van STADS STRATEN, MARKTEN en PLEINEN, met de daartoe benoodigde Leverancien, en te doene Werkzaamheden, voor een termijn van *drie* jaren, ingaande met September 1837, en eindigende met September 1840.

2°. Met overleg van Heeren Burgemeester en Assessoren van *Ginneken* en *Bavel*: — Het ONDERHOUD van den gemeenschappelijken STEENWEG, loopende door het Dorp *Ginneken* tot aan de *Roskam* onder *Ulvenhout*, met deszelfs Zijwegen, gedurende *drie* achtereenvolgende jaren, ingaande met de approbatie, en eindigende op denzelven dag des jaars 1840.

De Konditiën van Aanbesteding liggen op de gewone dagen en uren, voor de Gegadigden, ter Stads-Secretarij ter lezing voorhanden, en nadere onderrigting is te bekomen, bij den Stads-Architect A. J. F. CUIJPERS.

BREDA, den 31. Julij 1837.

Ter Ordonnancie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

VERKOOPING.

J. A. VAN MANEN, Notaris te *Nijmegen*, is voornemens op hoogen te laten inzetten, in het Lokaal der Notarissen te *Nijmegen*, op Maandag den 7. Augustus 1837, des avonds ten 8 ure:

1°. Een HEEREN-HUIS, gelegen in het beste gedeelte der Stad, aan de Lange Burgstraat, voorzien van 8 Beneden- en Bovenkamers, gedeeltelijk Geplafoneerd en meerendeels Behangen, Geplafoneerde Gang, Meidenkamer, Keuken, Kelder, Zolder en verdere Gemakken, voorts opene Plaats en Tuin, door Mevrouwe WYCKERHELDT BISDOM, geboren VAN DER BRUGGHEN, bewoond.

Bij dit perceel zal worden gevoegd een gedeelte van het Gebouw, onder Numero 3 vermeld, — zoo verre dat gedeelte gelegen is buiten den Brandmuur van dat Gebouw, — zoo ook met een hoekje Grond, thans bij het Huis N°. 2 gehoorende, doorgetrokken in eene regte lijn van den Buitenmuur der perceelen, onder N°. 2 en 3 hierna volgende, waardoor de Tuin aanzienlijk kan worden vergroot.

2°. Een HEEREN-HUIS, gelegen naast het voorgaande, voorzien van 6 Beneden- en Bovenkamers, Keuken, Mangelkamer en Bergplaats, Kelder, Zolders en verdere Gemakken, voorts opene Plaats en Tuin, door den Heer Kapitein VAETER bewoond.

En 3°. Een GEBOUW, bevorens gediend hebbende voor Drukkerij en Pakhuis, thans als Woonhuis gebruikt wordende, gelegen aan het Hoogstraatje, voorzien van onderscheidene zeer ruime Vertrekken, groote opene Plaats, Kelders, Zolders en verdere Gemakken. Zijnde de hoofdbewooner genaamd VAN DER VAL, en schietende dit Gebouw aan de perceelen N°. 1 en 2.

Deze drie perceelen worden geveild, eerst ieder afzonderlijk, daarna N°. 1 en 3 in Massa, vervolgens alle drie in eene Generale Massa.

De Huizen kunnen worden bezigtigd: N°. 1 op den 5. en 7. Augustus, N°. 2 op den 4. en 7. Augustus, van des voormiddags 11 tot des namiddags ten 1 ure, en telkens van 4 tot 6 uren, op de Billetten, bij gezegden Notaris verkrijgbaar, en N°. 3 drie dagen vóór den inzet.

UIT DE HAND TE KOOP.

Een HUIS, gelegen binnen de Stad *Breda*, en staande in de Karrestraat, bestaande uit zes Beneden en vijf Boven-Kamers, twee Droog- en Pakzolders, eene groote Keuken met *twee* Pompen, *drie* Kelders, benevens eene ruime Plaats en eenen grooten Tuin, enz. enz. Te bevragen bij de Uitgevers dezer.

Een Buste in Pleister, is bij bovengemelden ter bezigtiging voorhanden.

172ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

De Wed. F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, als én gekwalificeerde Kollectrice der Koninklijke Nederlandsche Loterij te Breda, heeft ten Kantore van BROESE & COMP. verkrijgbaar gesteld: HEELE en GEDEELTEN van LOTEN in *Huur* en *Koop* volgens onderstaande *Prijs-Courant.*

EERSTE KLASSE.

Waarvan de trekking begint op Maandag 28 Augustus 1837.

TE 's HAGE.

HUUR. voor de Eerste klasse.			KOOP: voor alle klassen.		
Heel	Lot	*f* 4,00.	Heel	Lot	*f* 69,00.
Half	Lot	- 2,00.	Half	Lot	- 34,50.
Vijfde	Lot	- 0,80.	Vijfde	Lot	- [illegible]
Tiende	Lot	- 0,40.	Tiende	Lot	- 6,90.
Twint.	Lot	- 0,20.	Twint.	Lot	- [illegible]

*** Librairie D'ALEX DE MAT, Rue de la Batterie N°. 24 à Bruxelles, et BROESE et Cie Grande Place D. N°. 19 à Bréda.

Atlas Historique Généalogique, Chronologique et Géographique de A. LESAGE, (comte de las Cases) avec des augmentations par J. MARCHAL de Bruxelles et de nombreuses améliorations par une Société de Gens de lettres. In folio atlantique composé de 36 tableaux et cartes enluminées avec soin et d'un beau frontispice gravé des Fastes Napoléens. Papier velin. Prix . . . . *f.* 42,—.

Le même en demie-reliure, dos de maroquin . » 45,—.

Idem *le même* Atlas, édition populaire ou d'étude, contenant le même nombre de cartes et tableaux, excepté les Fastes Napoléens. Papier ordinaire *en feuilles.* Pr. *f.* 26,—.

Le même, papier ordinaire, broché en carton. Pr. » 28,—.

Chacun des tableaux de l'Atlas se vend séparement au prix de *f.* 1,60, sur papier velin, et *f.* 1,10 sur papier ordinaire.

Petit Courrier des Enfants

ET DE LA JEUNESSE,

sous le patronage des Pères et Mères.

PUBLICATION PÉRIODIQUE POUR LES DEUX SEXES.

DEUXIÈME ANNÉE, 1837.

La rédaction de ce recueil s'est posé pour principe de n'y admettre que des articles propres à la fois à former le cœur des jeunes gens et à developper leur intelligence, tandis que, désirant que leur ouvrage puisse se répandre partout où la langue française est cultivée, elle évite soigneusement d'y insérer jamais rien qui puisse déplaire à aucune classe de lecteurs. Pour prouver que le *Petit Courrier des Enfans* n'admet rien de faible ni d'imparfait ce suffira de dire qu'il a pour collaborateurs les écrivains dont les noms suivent, et qui tous tiennent un rang distingué parmi les littérateurs contemporains. Ce sont: Mmes *Desbordes-Valmore*, *Louise Belloc*, *Amable Tastu*, *Dash* (la Comtesse), *Eugénie Foa*, *Adelaïde de Montgolfier*, *Gatti de Gamond*, *F. Delamotthe*, *de Bawr*, *Mélanie Waldor*, *Sophie Tannier*; et Mme *Walsh*, *Charles Nodier*, de l'Académie Française, *Chabol de Bouin*, *Michel Masson*, *Emile Deschamp*, *A. Deschamp*, *Mosier*, *Eléonore*, *le Vaulabelle*, *A. Heireel*, *de Fontaine de Mesheau*, auteur d'un grand nombre d'ouvrages d'éducation, *Jul*, l'abbé *Théodore Verrin*, *Joseph Mainzer*, *Guerin Leon*, *E. Scribe*, de l'Académie Française, *Bouilly*, *Mélesville*, *Thébalon*, *de Balainier*, [illegible], professeur de belles lettres, etc. etc.

Ce recueil paraît exactement tous les quinze jours. Elle se compose de deux feuilles d'impression, *et d'une belle lithographie.* L'ouvrage est imprimé sur beau papier satiné. On peut se procurer l'année 1836, au complet, au prix de l'abonnement ordinaire.

Prix: fl. 10 par an, *franc de port.*

Nota. On fera droit aux réclamations qu'on pourra adresser relativement à cette publication; et l'on s'attachera à faire remettre les livraisons, en *bon état*, aux abonnés.

On souscrit au *Petit Courrier des Enfans et de la Jeunesse*, à la librairie Hollandaise et Française de BROESE et COMP., à *Breda*, et chez tous les libraires du royaume.

Bij de Uitgevers dezer is eene Inteekening geopend op de

Buste van Z. M. den Koning der Nederlanden,

Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz.

Vervaardigd naar het model van den Heer L. ROYER, Directeur der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten te *Amsterdam*.

De prijs is: in Pleister *f.* 2,60. Gebronsd *f.* 3,50. Gemarmerd *f.* 5,—.

Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.